

Augment da franchisa – referendum stat già avant porta

Sanesters ed organisaziun da consumers sa dostan cunter franchisa pli auta

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Malsauns duain rembursar dapli vi dals custs per tractaments. Er il cussegl dals chantuns vul auzar la franchisa tut tenor co ch'ils custs en il sector da sanadad sa sviluppeschan. L'uschenumnà hopping da franchisas na less la chombra pitschna dentant betg impedir.** Cun 26 cunter 13 vuschs ha la chombra pitschna decidì ier l'adaptaziun da las franchisas als custs da sanadad. La fatschenta turna en il cussegl naziunal damai che la chombra pitschna ha precisà in detagl, ma materialmain n'ha ella midà nagut pli. La deliberaziun è pia tant sco tscherta. Il cussegl federal quinta d'augmentar la franchisa regulara sin 350 francs sco che la midada entra en vigur.

SP sa dosta

Opposiziun cunter l'augment ha fatg l'ala sanestra. Ins sutmineschia il principi da solidaritad cun ils malsauns, ha ditg *Hans Stöckli* (ps/BE). Adina dapli pazients na gian betg pli tar il medi perquai ch'els na vegnian betg da pajar ils quints. Per giuvens n'emporia in augment da franchisa betg tant, ma per vegls e malsauns giogan 50 francs dapli schon ina rolla, ha ditg *Paul Rechsteiner*. Il svilup da pajas e rentas na tegnia simpelmain betg pitg al svilup rasant da premias e franchisas.

Stersas ha la ps perquai già annunzià il referendum. Cunzunt glied cun pitschnas entradas sco er attempads e cronicamain malsauns stoppian star botta per futurs augments, scriva la partida. Problematic saja era che tscherta glied na gaja per motivs finansials betg ad uras tar il medi. Quai mainia a cumpli-

Il cusseglier naziunal grischun Heinz Brand da la Partida populara svizra ha inoltrà duas moziuns davart la sanadad publica. KEYSTONE

caziuns ed a la fin dals quints a pli auts custs.

Sustegn per referendum

Il referendum sustegn era la fundaziun per la protecciun da consumers. «Il paja-premias en Svizra è già oz sfurzà da prestar la pli auta cumpart als custs cumpareglià cun ils auters pajas da la OECD», scriva la fundaziun en sia communicaziun dad ier. D'augmentar las franchisas na mainia nagliur e na saja betg raschunabel.

Suenter che las cassas da malsauns na sajan betg sa cunvegnyidas cun ils prestaders e la farmazia sin mesiras da spargn nizzaivlas veglian ils burgais en il parlament uss adossar ils custs als pli flavel players en la politica da sanadad – numadamain ils consumers ed il paja-premias. «Per la protecciun da consumers èsi inacceptabel dad engrevgiar anc pli fitg il paja-premias mo perquai che la politica n'è betg capabla da prender mesiras efficacias per sminuir ils custs», scriva la fundaziun.

Das moziuns da Heinz Brand

En la debatta da sanadad dad ier ha la chombra pitschna plinavant tractà in'entira retscha dad intervenziuns, per exempel ina moziun per dapli trasparenza tar quints da medis u ospitals etc. L'intervenziun deriva da cusseglier naziunal *Heinz Brand* che vul cuntanscher che mintga pacient possa controllar sez sch'il medi haja tschentà in quint correct. *Alain Berset* ha ditg ier ch'il cussegl federal haja beneventà a sias uras questa intervenziun, ma ch'ins haja en il fratemp già integrà

l'idea en las mesiras per franar ils custs. La chombra pitschna ha tuttina assegnà la moziun al cussegl federal. In'otra moziun da Brand – per in artitelg d'innovaziun en la lescha da sanadad – ha la chombra pitschna dentant refusà. Era quest intent hajan ins già integrà en las mesiras per franar custs, ha ditg Berset.

Vinavant midar franchisa dad in onn sin l'auter

Tgi che tscherna ina pli auta franchisa na duai uss tuttina betg stuair sa liar per trais onns. Il cussegl dals chantuns n'è betg entrà ier sin il sboz da lescha che la cumissiun dal cussegl naziunal ha elavurà. L'idea fiss stada dad impedir l'uschenumnà hopping da franchisas.

En il fratemp han ins intercurri quest fenomen e constatà ch'i na dat gnanca tants paja-premias che midan la franchisa perquai ch'els ston proximamain laschar far in'operaziun u ir tar il medi.

Atgnamain avevan ins vulì rinforzar la responsabladad individuala cun liar il paja-premias per trais onns vi da sia franchisa tschernida. Cusseglier federal *Alain Berset* ha dentant avertì d'in effect cuntraproductiv. Bliers assicurads tschernissan lura ina franchisa pli bassa empè da l'auta e giesan pli stedi tar il medi. En tut chaschunass quai il davos dapli custs.

La fatschenta turna uss en il cussegl naziunal.